

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Insertiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Arhierie lucrătoare

„Să aprinzi harul lui Dumnezeu, care este întru tine prin punerea mâinilor mele” (II Tim. 1, 6).

Trecut-au de atunci treizeci de ani pe vadul vremii. Era în 31 mai 1936, ziua I-a de Rusalii, când soborul a șapte vlădici, în frunte cu mitropolitul Nicodim al Moldovei și Nicolae al Ardealului, împreună cu diaconi și preoți mulți, a slujit în Catedrala mitropolitană din Sibiu Sf. Liturghie și s-a săvârșit hirotonirea întru arhieru a P. C. arhimandrit Nicolae Colan, nou alesul episcop al Episcopiei Clujului, Vadului și Feleacului. Pogorîtu-s-au atunci — ca odinioară peste Sfinții Apostoli — limbile de foc ale Duhului Sfânt peste alesul cerului și credincioșilor și l-au înflăcărat pentru slujirea apostolească a vlădiciei. Grăit-a atunci mitropolitul Nicolae Bălan către cel înveșmîntat în harul arhieriei: „Păstrează (acest har) în camera sufletului Prea Sfinției Tale și fă-l să rodească spre binele bisericii și al poporului. Căci toată taina slujbei noastre plină de grea răspundere zace în devotamentul și în sfințenia gândurilor cu care ne punem puterile întru îndeplinirea ei”. Iar noul arhieru-episcop, exprimîndu-și bucuria că a fost hirotonit la praznicul Rusalilor, „praznicul apostolatului”, care prin darul limbilor a pecetluit „pentru veacuri dreptul la limba proprie și la viața liberă a neamurilor pămîntului”, cuprinzînd deci în el „și solia libertății noastre naționale”, cucerită prin multe jertfe —, făgăduiește că va „împrumuta din tîlcul (acestui praznic) toată înțelepciunea spre a fi de folos Bisericii și neamului” și încheie cu ruga: „Hrănește-mi Doamne, flacăra credinței și a iubirii, ca să pot aprinde cu ea inimile credincioșilor pe care i-ai încredințat pazei mele, spre veșnica slava Ta și a Sfintei Tale Biserici” („Tel. Rom.”, nr. 24, 7 iunie 1936).

Aceste îndrumări, această făgăduință și rugă au fost împlinite întru totul în cei 30 ani de arhierie lucrătoare, din care 21 ani în Episcopia Clujului și 9 ani în Arhiepiscopia Sibiului și Mitropolia Ardealului. Făgăduința și ruga au fost rostite de acela, care vreme de 15 ani s-a făcut „tuturor toate”, împlinind multe și variate însărcinări bisericesti și obștești: secretar arhiepiscopesc (1921—22), profesor de studiul Noului Testament (1923—1936) și rector al Academiei teologice „Andreiene” (1929—1936), secretar general al Asociației clerului ortodox din Ardeal, deputat eparhial, director la „Revista Teologică” și „Viața Ilustrată”,

membru în Comisia Tipografiei Arhiepiscopiei, în comitetul central și al secției Sibiu al „Astrei”, președinte al „Reuniunii Meseriașilor români din Sibiu” (1924—

1930), îndrumător al Reuniunii de Muzică „Gh. Dima” din Sibiu, scriitor de cărți și studii temeinice, publicist neobosit și prețuit, predicator și cuvîntător, etc. A revărsat suflet, înțelepciune, energie în toate, fiind animatorul teologiei sibiene, al vieții bisericesti și sprijinitorul acțiunilor de ridicare culturală și economică a românilor de pe aceste plaiuri. Au fost „cîncisprezece ani de entuziastă tinerețe, pusă în slujba lui Hristos și a Bisericii lui dreptmăritoare, în slujba patriei și a poporului”, după cum grăiește I. P. Sf. Sa la instalarea în scaunul mitropolitan din Sibiu.

Astfel, cel ce făcea făgăduința de „a fi de folos Bisericii și neamului” dovedise cu prisosință că e vrednic de slujirea la care a fost chemat și că își va ține făgăduința. Aceasta cu atât mai mult, cu cît — legat profund de tradiția ortodoxiei strămoșești, el era totdeauna deschis

față de actualitate, față de problemele vremii. Tradiția nu o considera ca o încrem-nire în trecut, ci ca un „rîu de energie spirituală”, care vine din trecut, hrănește prezentul și se îndreaptă spre viitor. „Noi cei de astăzi — zicea noul episcop al Clujului — ne hrănim din merindea sufletească a înaintașilor noștri și în același timp, din aluatul cel vechiu pregătim pîinea proaspătă din care se vor ospăta urmașii noștri. Trăim în atmosfera caldă a trecutului, dar cu ochii vioi fixați în viitor, nu încrem-nim în adorarea statică a trecutului nostru ... ci iscodind cu încordare cărările spre tot mai luminosul viitor al neamului nostru”. O astfel de Biserică, în neconținut contact cu realitățile, talmăcește Evanghelia Domnului pe potriva trebuințelor credincioșilor de azi și e legată de năzuințele contemporane ale poporului român.

Crezul acesta, slujit cu atîta entuziasm la Sibiu în cei 15 ani de activitate multilaterală, a rodit îmbelșugat și în Eparhia Clujului și — în ultimii ani — rodește în centrul mitropolitan și Arhiepiscopia Sibiului.

Slujitor al Bisericii și al poporului a fost la Episcopia Clujului, în străvechea ctitorie a lui Ștefan cel Mare. Primind zestrea, adunată de vrednicul episcop Nicolae Ivan, noul episcop a continuat-o, revărsînd în așezămintele Bisericii duh de viață nouă. Precum a împodobit monumentală Catedrală cu pictură aleasă, așa a împodobit sufletele clerului și credincioșilor cu lumini noi, cu virtuți și vrednicii deosebite. La aceasta, stau mărturie „reorganizarea Academiei teologice din Cluj, editarea revistelor „Renașterea” și „Viața Ilustrată”, tipărirea Noului Testament de la Cluj (1942 și 1945), de cărți de zidire sufletească, închegarea unui mănunchi de condei și teologi, formarea unui cler la înălțimea cerințelor noi, înviorarea vieții religios-morale în parohii prin vizite canonice, zidirea de noi biserici etc.

Legat de Biserica Ortodoxă și de poporul român, vlădicul de la Cluj a cultivat totodată relații de prietenie cu celelalte confesiuni, sprijinind unitatea poporului român și conviețuirea și conlucrarea între români și cei de alte naționalități. Declarația Congresului delegaților clerului și credincioșilor reveniți — ținut în 1 octombrie 1948 la Cluj — că se întorc la „casa părintească”, a fost primită de Prea

(Continuare în pag. 2)

Arhierie lucrătoare

(Urmare din pag. 1)

Sfinția Sa cu bucurie și dragoste părintească. Și dragostea aceasta a întărit unitatea fraților în Biserica strămoșească.

Întors „acasă” în Sibiul mitropolitan, al entuziasmelor realizări din tinerețe, I. P. Sf. Sa depune juruință „de a pași pe urmele marilor mei înaintași Andrei și Nicolae, povățuind cu părintească grijă clerul iubitor de Hristos al Sfintei noastre Biserici și îndrumând” pe credincioși „să păzească unitatea credinței ortodoxe, la care a ajuns în regimul popular de astăzi, după un sfert de mileniu. Da, unitatea credinței noastre ortodoxe și virtuțile ei morale, mai ales iubirea pînă la jertfă pentru scumpa noastră patrie, iată gîndul cel mai drag în care mi se vor aduna toate grijile mele... Și cu aceeași rîvnă voi propovădui pacea și buna înțelegere între toți cetățenii țării, de orice limbă sau lege ar fi ei. Astfel, împăcați creștinește toți frații din cuprinsul ogrăzii noastre românești vom putea duce înainte singurul război binecuvîntat de Tatăl cel din ceruri: războiul pentru biruința păcii în lume, fiind că numai în pace se poate zidi viața nouă spre care merge azi poporul nostru”. Sînt concentrate aici marile ținte ale lucrării arhipăstorești: unitatea întru Ortodoxie, înfrățirea cu celelalte culte și cu naționalitățile conlocuitoare, solidaritatea în sprijinul vieții celei noi, în iubirea de patria socialistă și în lupta pentru pace. Acestea sînt coordonatele pe care s-a desfășurat și se desfășoară activitatea Înalt Prea Sfințitului nostru Mitropolit Nicolae.

Continuînd strădaniile înaintașilor — a mitropolitului Nicolae Bălan, a I. P. Sf. Mitropolit Iustin — Înaltul nostru Arhipăstor promovează activitatea Institutului Teologic de grad Universitar din Sibiu, îndrumează „Telegraful Român” și „Mitropolia Ardealului”, tipăriturile apărute în Tipografia eparhială, priveghează asupra lucrării pastorale a preoților, călăuzește pe credincioși pe calea dreptei credințe, a împodobit Catedrala mitropolitană cu pictură aleasă, etc. „Nestorul Ierarhiei ardelene”, Înalt Prea Sfinția Sa e înconjurat de cinstirea episcopilor sufragani cu care, în chip sinodal, călăuzește destinele Mitropoliei Ardealului. De asemenea întreține relații frățești cu conducătorii celorlalte culte, binecuvîntează întrunirile interconfesionale ale teologilor ortodocși și protestanți, promovează lucrarea pe linia Consiliului Ecumenic al Bisericii, Conferinței Creștine pentru Pace, Conferinței Bisericii Europene, ai căror delegați au fost primiți cu dragoste și ospetie frățească în Centrul mitropolitan. Membru prețuit al Sfințitului Sinod al Bisericii noastre, Înalt Prea Sfinția Sa se bucură și de cinstirea Ierarhilor altor Biserici Ortodoxe, care l-au cunoscut și cu care are legături duhovnicești.

Înalt Prea Sfințitul nostru Mitropolit Nicolae însufletește clerul și credincioșii la sprijinirea vieții celei noi, la muncă pentru înflorirea patriei noastre scumpe, la cinstirea conducătorilor iubiți ai poporului și supunere față de legile țării, la unitatea în jurul marilor idealuri și marilor realizări ale poporului român. Mîndria pentru ridicarea patriei noastre la un nivel tot mai înalt de civilizație, la loc de cînte între țările lumii, pentru forța creatoare a poporului care-și făurește astăzi visuri de veacuri — o însuflă Înalt Prea Sfinția Sa tuturor clericilor și cre-

Trei decenii de Arhierie

La praznicul Sf. Rusalii din acest an, 1966, se împlinesc trei decenii de la hirotonirea întru Arhiereu a Rectorului Nicolae Colan, de la Academia Teologică Andreiană din Sibiu.

Pentru a înțelege semnificația deosebită a acestei alegeri de episcop pentru eparhia Clujului, este potrivit să ne întoarcem cu gîndul în atmosfera acelor vremuri.

După unirea Ardealului cu Patria mamă în anul 1918, tînăra eparhie a Clujului avea nevoie de un spirit practic, care, pe lîngă latura duhovnicească, să pună și bazele economico-administrative ale eparhiei.

Acest spirit practic și inventiv a fost episcopul Nicolae Ivan, care după ce a pus bazele vieții bisericești ai noii Eparhii, trecînd la cele veșnice, scaunul de episcop al Clujului în 1936 a devenit vacant.

Toți factorii de răspundere din Biserica noastră ortodoxă s-au gîndit atunci, că în scaunul vacant al episcopiei Clujului, este necesar să fie aleasă o personalitate bisericească, pe măsura Centrului cultural al Clujului universitar.

Era nevoie, o cereau imperios împrejurările, de un Arhiereu care să fie și o personalitate culturală. Și acest om, pe această măsură, exista.

Era cunoscutul profesor și Rector Nicolae Colan, de la Academia Teologică Andreiană din Sibiu.

dincioșilor, iubirea de patrie și devotamentul față de popor fiind o forță de angajare totală în slujba înălțării poporului român.

Cu aceeași rîvnă îndrumază turma dreptcredincioasă pe calea păcii, care e calea lui Dumnezeu și calea poporului nostru, calea tuturor popoarelor. Spirit cumpănit, inimă plină de bunătate, om al păcii în toată ființa Sa, Înalt Prea Sfinția Sa răspîndește în jur duh de pace și cheamă la înfrățire și la luptă pentru ca pacea să se statornicească pentru totdeauna pe toată suprafața pămîntului.

Privind peste cei treizeci de ani de arhierie lucrătoare — putem spune cu cele scrise de Sf. Apostol Pavel către episcopul Timotei — că Înalt Prea Sfinția Sa a ținut aprins harul lui Dumnezeu, ce l-a primit prin hirotonie (II Tim. 1, 6) și l-a făcut roditor, pildă fiind în cuvînt și faptă, întru lucrarea Evanghelistului, întru învătătura cea dreptmăritoare, întru purtare, întru dragoste, întru pace — spre slava Bisericii noastre, spre mîntuirea tuturor și spre înălțarea patriei. Căci — cum scria marele patriot și bărbat de stat Dr. Petru Groza în scrisoarea trimisă cu ocazia înscăunării noului mitropolit al Ardealului (1957) — Înalt Prea Sfințitul nostru mitropolit, care „a trăit din tinerețe în climatul tradițiilor Bisericii strămoșești”, și-a împletit activitatea „cu marile cotituri din viața poporului nostru, cu năzuințele contemporanilor săi încadrați în zbuciumul și lupta acestui popor”, care-și croiește „drumul unei vieți noi în cadrul realităților mari ale prezentului pe plan național și internațional”.

Acum se adună ca o cunună de mult preț toate vredniciile bisericești și obștești ale I. P. Sf. Sale și — prin glasul tuturor celor ce iubesc și prețuiesc pe vlădicul dăruit Bisericii și Patriei — aduc omagiu de deosebită cinstire și urarea: Întru mulți ani Înalt Prea Sfințite Părinte!

Telegraful Român

Mitropolitul Nicolae Bălan sesizase din timp însușirile deosebite ale Profesorului Nicolae Colan, sfetnic și colaborator apropiat al său.

Era omul potrivit la locul potrivit.

Teologul cărturar Nicolae Colan este desemnat ca episcop pentru eparhia Clujului.

Alegerea s-a făcut cu mare entuziasm, de către Sf. Sinod al Bisericii noastre Ortodoxe și colegiul electoral de atunci.

Păstorirea rodnică a eparhiei Clujului între anii 1936—1957, este exemplificată prin realizări atît pe teren bisericesc cît și cultural.

Preoțimea Bisericii noastre Ortodoxe, trebuia să fie la curent, în interesul misiunii ei mîntuitoare și cu progresul și cultura timpului.

În acest scop se înmulțesc și se îmbogățesc bibliotecile parohiale și cele personale ale preoțimii noastre.

Se editează și o revistă cu acest profil în anul 1934 la Sibiu „Viața Ilustrată”, sub conducerea directă a profesorului Nicolae Colan, care în anul 1936 este trecut de la Sibiu la Cluj — unde apare ani la rînd sub aceeași conducere — a P. Sf. Nicolae Colan — abordînd probleme bisericești și culturale.

Paginile revistei vorbesc limpede și concludent, de strădania pe acest teren, a episcopului Nicolae Colan.

Se inaugurează în viața bisericească a eparhiei Cluj, un curent nou de trăire duhovnicească și culturală.

Alegerea Prea Sfinției Sale s-a dovedit a fi fost cea mai fericită pentru eparhia Clujului.

În anul 1957, Prea Sfinția Sa, episcopul Nicolae Colan al Clujului, fiind ales cu același entuziasm și unanimitate de voturi, Mitropolit al Ardealului, aduce și la Sibiu același suflu înnoitor și continuă tradițiile marilor săi înaintași de la Andrei Șaguna pînă la mitropolitul Nicolae Bălan.

Pomenim drept cea mai recentă realizare, pictura Catedralei din Sibiu.

În ce privește actul de unificare din 1948, episcopul Nicolae Colan al Clujului și mai tîrziu Mitropolitul Ardealului a știut ca, prin moderația și tactul său, să fie un factor esențial în îndeplinirea și consolidarea actului de unificare.

Cu același tact și înțelepciune Înalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul Nicolae Colan a știut să înțeleagă semnificația profundă a prefacerilor sociale din Patria noastră, Republica Socialistă România.

A fost și este permanent alături de poporul care înalță Patria noastră dragă pe culmi de cultură și civilizație.

Intr-un articol modest și fără pretenții, nu se poate defini și cuprinde personalitatea de mare Arhiereu și om de cultură a episcopului și Mitropolitului Nicolae Colan. Se vor găsi persoane competente care să aducă acest omagiu activității din cei 30 ani de episcop la Cluj și Mitropolit la Sibiu.

La împlinirea celor 30 de ani de Arhipăstorie, cler și credincioși, înfrățiți pentru totdeauna în credința strămoșească, depunem smeriți la scaunul arhieresc, respectuoasa noastră recunoștință și întregul nostru omagiu și devotament.

Pe Stăpînul și Arhiereul nostru Doamne păzește-l, întru mulți și fericiti ani.

Prot. Tr. Belasçu
vicar arhiepiscopesc

„Destoinic să învețe“

În ultimii ani Înalț Prea Sfinția Sa Mitropolitul Nicolae și-a făcut aproape o lege pe care o urmează cu strictețe, de-a nu îngădui să se facă publicitate în legătură cu momentele mai importante din viața Înalț Prea Sfinției Sale, obișnuind ca, cu astfel de ocazii, să participe doar la slujba divină celebrată de un singur preot, ca astfel ierarhul în liniște să se poată ruga mulțumind lui Dumnezeu pentru tot ajutorul ce i l-a hărăzit, în slujba grea care i-a fost încredințată. Fără a călca linia impusă de cel ce simte mulțumire deplină pe urma datoriei împlinite, în răsplata ce i-o dă conștiința — că talentul pe care i l-a dăruit Domnul nu l-a îngropat în pământ ci l-a fructificat cu multă strădanie — și ascultând de îndemnul Apostolului Pavel „ca să ne aducem aminte de mai marii noștri care ne-au grăit cuvântul lui Dumnezeu“ (Evr. 17, 3), îndrăznim să încreștăm aici la a 30-a aniversare a sfințirii întru arhieru-episcop pentru Eparhia Clujului, câteva trăsături din viața înaltului ierarh, referindu-ne îndeosebi la activitatea învățătoarească — pentru ca, cunoscându-le, după cum spune același Apostol, să-i putem urma credința.

Sfântul Apostol Pavel cerea de la cel care „poștește episcopie“, să întrunească o serie de calități de natură morală, intelectuală și o experiență, pentru ca să poată păstori cu spor turma ce i-a fost încredințată de către Hristos. Astfel, printre însușirile morale pe care le cerea Apostolul episcopului, era: ca el să fie „fără de prihană, cucernic, blând, nesfădnic“ etc.

Noul episcop ales al Clujului a fost și a rămas din tinerețe și pînă la bătrînețe, împodobit de virtuțile blîndeții, a răbdării, cucernic, nesfădnic și plin de toată bunătatea. Noul ales îndeplinea și celelalte condiții intelectuale pe care le cerea Apostolul, de a fi „treaz“ și „destoinic să învețe“ (I Tim. 3, 1—3).

Era „destoinic să învețe“ pentru că a învățat însuși cu sîrg și rezultate deosebite ca elev de frunte al liceului „Andrei Șaguna“ din Brașov, ca student și absolvent strălucit al Institutului Teologic din Sibiu, ca student și licențiat prețuit al Facultății de litere din București și ca trimis al Mitropoliei la studii în străinătate, la Universitatea din Berlin. Era „destoinic să învețe“, pentru că a dovedit-o în 14 ani de profesorat, la catedra de studii Noului Testament de la Academia Teologică „Andreiană“ din Sibiu, pe care a cîstit-o în mod strălucit și pentru că a învățat pe preoți și credincioși cu cuvîntul și scrisul fără zăbavă și întru toată vrednicia. Așa mărturisea chiar Înalț Prea Sfinția Sa, zicînd: „Eram tînar, plin de elan și de pasiunea propovăduirii. Prețuindu-mi aceste însușiri, bunul meu profesor de teologie de odinioară — acum Mitropolit al Ardealului — m-a crezut vrednic și în stare să iau asupra mea și conducerea „Revistei Teologice“, organ de știință și de viață bisericească. „Revista Teologică“ a fost din acest moment amvonul meu cel mai scump“. (Ne despărțim, R. T. 1936; p. 153).

Această revistă a condus-o timp de 14 ani cu deosebită competență. Pe lîngă operele exegetice ale Noului Testament care-i formau preocuparea neînteruptă și-a îndreptat privirea către orice produs de literatură teologică din care se puteau cu-

lege orientări noi, contribuind astfel la formarea unui climat științific și la înțelegerea mai bine a produselor învățăților străini, a căror opere le făcea cunoscute în paginile revistei pe care o conducea.

A condus pe lîngă Revista Teologică și publicațiile inițiate sub titlul: „Problemele vremii“, contribuind prin munca și suflul său la redactarea Bibliotecii „Seriă Teologică“ și „Seriă Didactică“ a Bibliotecii „Bunului Păstor“, scriind în același timp la „Telegraful Român“ și la alte foi și fondînd și conducînd „Viața Ilustrată“. În toate se constata pasiunea omului de-a scrie și prin scrisul său să-și servească Biserica și Patria.

În cei 14 ani de profesor și mai apoi rector al Academiei Teologice din Sibiu, I. P. Sf. Sa a dezvoltat o activitate scriitoricească dintre cele mai variate, încît în anul 1936 se puteau însuma peste 340 de titluri scrise sub numele propriu sau sub cel de Neculce.

Scrisul profesorului Nicolae Colan se caracteriza „prin mireasma cea dulce a graiului bătrînesc“, păstrată nu fiindcă ar fi fost sfințită de vechime, ci pentru că i se părea mai plastică, mai frumoasă și mai precisă. Profesorul Nicolae Colan mai era și un bun orator și un polemist temut în același timp, „niciodată cu patimă, dar totdeauna cu pasiune“, cum mărturisea Prea Sfinția Sa. (Cf. R. T. 1936, p. 154).

În calitate de rector a știut să instaleze în vechea instituție șaguniană, Academia Teologică, un duh de activitate intelectuală intensă și de viață spirituală, ținînd legătura continuă cu actualitatea și

să formeze preoți „cu o spiritualitate tot mai adîncă“, legați de Biserică și popor.

Din schițarea foarte sumară a activității teologice și literar-științifice a profesorului Nicolae Colan se poate constata că, întrunea pe deplin ceea ce pretindea Apostolul Pavel de la un viitor episcop și anume de-a fi „destoinic să învețe“.

Instalat ca episcop al Clujului, în 29 iunie 1936, noul ales avînd numai 43 ani, ducea cu sine elanul tinereții și pasiunea pentru cuvîntul scris și a propovăduirii cuvîntului lui Dumnezeu, rămînînd și în noua calitate pe care o avea, un îndrăgostit al fondului ca și al forme frumoase în care își turna gîndurile, fie în cuvînt rostit sau scris.

Foaia eparhială, Viața Ilustrată, care și-a continuat apariția la Cluj, lucrările publicate în bibliotecile „Cărțile Vieții“ și „Veniți de luați lumină“, care au fost inițiate și patronate de noul vîlădică al Clujului, și Calendarul creștinului de Legea răsăriteană, sînt o dovadă a activității teologice și culturale ce a continuat să o dezvolte în eparhia Clujului. Opera scriitoricească cea mai remarcabilă a vîlădicului Nicolae al Clujului, terminată în vremea nespuse de zbuciumate, este fără îndoială Noul Testament, publicat în 1942 la Cluj. Intrucît de la tipărirea Bibliei lui Șaguna, trecuse aproape 100 de ani, nu s-a mărginit, cum se exprima modest vîlădică Nicolae în cuvintele: „Se cuvenea deci să mai tocim haina graiului șagunian pe trupul vremii de azi“ (Noul Testament, O lămurire), ci a făcut o muncă grea de lămurire a textului, prezentînd o traducere nouă după toate regulile științifice.

Toată activitatea scriitoricească și misionară a vîlădicului Nicolae Colan, tin-

(Continuare în pag. 4)

Spicuri din cuvîntul scris al I. P. S. Mitropolit Nicolae

Oricine a ascultat cuvîntul I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae Colan a fost cucerit atît de frumusețea stilului, cît și de limpezimea ideilor. Aceleași constatări le putem face și pe marginea cuvîntului scris al Arhipăstorului nostru. În predoslovie a unei cărți de curînd apărute (V. Anania: Miorița), marele nostru poet Tudor Arghezi face, printre altele, și următoarea mărturisire: „La mîndstire am citit în limba veche a bisericii graiul cu adevărat românesc și aș bănuia că fără cărțile mîndstirii aș fi lucrat mai prost decît lucrez. Slovele vechi mai dăduseră literelor noastre cîteva pene. Ar fi de ajuns de citat afară de Dositei, Varlaam și Antim Ivireanul, Anton Pann și Greangă“ (p. IX). Vechile cazanii, cu limba lor cu mireasmă de busuioac, au lăsat puternice urme și în scrisul I. P. Sf. Mitropolit Nicolae. Nu trebuie uitați, desigur, nici talanții cu care I. P. Sf. Sa a fost din plin înzestrat de către Părintele nostru cîresc.

Așa se face că încă de timpuriu se afirmă în publicistică, debutînd printr-un foileton publicat în 1915 de „Gazeta Transilvaniei“ din Brașov.

După terminarea studiilor, la Sibiu devine colaboratorul permanent al publicațiilor periodice de la Centrul mitropolitan, în fruntea cărora se situa „Telegraful Român“. Între anii 1923—1936 a condus ca redactor responsabil „Revista Teologică“, iar în 1934 înființează revista „Viața Ilustrată“, care se adresa familiilor credincioșilor noștri.

Ga profesor și rector a publicat o seamă de studii de specialitate, ca: „Sfîntul Pavel către Filimon. Greșinismul și sclăvia“, „Cartea Sfîntului Apostol Pavel către Efeseni. Introducere“ ș. a.

Pe lîngă traduceri ale unor cărți importante (spre ex.: „Hristos și viața omenească“), ca episcop la Cluj tipărește, de asemenea într-o limbă frumoasă și accesibilă credincioșilor, în două ediții, Noul Testament, carte cunoscută sub numele de „Noul Testament de la Cluj“.

Scrisorile pastorale de Paști și de Grăciun, ca și articolele mai recente ale I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, presărate în revista noastră oficială „Mitropolia Ardealului“, în „Telegraful Român“, ca și în „Îndrumătorul Bisericesc“, cuceresc de asemenea prin tematica, frumusețea stilului și limpezimea ideilor. Din acestea vom reproduce cîteva fragmente în cele ce urmează.

Despre sensul dogmelor noastre creștinești, despre puterea de înnoire sufletească a credinței noastre străbune, Ortodoxia, Înalț Prea Sfinția Sa are cuvinte ca acestea: „Ortodoxia înseamnă dreapta credință în Dumnezeu, Părintele nostru al tuturor și ziditorul a toate, care prin unul născut Fiul Său a izbăvit lumea din păcat, iar prin Duhul Său cel Sfînt o cîrmuiește spre destinele ei cele veșnice“. (Rev. Mitropolia Ardealului, nr. 4—6, 1961, p. 166).

„Astăzi Hristos se naște în sufletele noastre. În inimile noastre vrea să se sălăsluiască. La poarta lor bate. Nu ca un prunc care așteaptă căldură, ci ca un stăpîn care aduce căldură. Nu ca un prunc care așteaptă să fie purtat, ci ca un călduzitor care să ne poarte pe drumurile bune ale vieții spre împărăția lui Dumnezeu“. (Pastorală de Grăciun, 1938).

„Mîngîietoarea lumină a praznicului îmbujorează fața și înseninează privirea tuturor creștinilor. Toți se bucură și cîntă, ca îngerii din noaptea sfîntă: „Mărire întru cei de sus lui

(Continuare în pag. 4)

Spicuri din cuvîntul...

(Urmare din pag. 3)

Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni buni și voire!“ (Luca 2, 14).

Cît de adînc este adevărul cuprins în această sfințită cîntare! Căci mîrire se cuvine Celui ce a făcut cerul și pămîntul, cu toate cîte sînt într-insul. Mîrire se cuvine Celui ce toate le cîrmuiește după nemărginîta Sa înțelepciune. Mîrire se cuvine Celui ce ne-a zidit după chipul și asemănarea Sa“. (Pastorală de Crăciun, 1940).

„Lucrare fără seamăn de mare a făcut Dumnezeu pentru noi prin trimiterea Fiului Său prea iubit pe pămînt. Ne-a arătat, prin aceasta, cît ne prețuiește și ce nădejdi leagă de fiecare din noi. Prin întruparea Lui, Dumnezeu însuși a pogorît pe pămînt ca să ne ridice către cele de sus, din întineric la lumină, din moarte la viață“, (Pastorală de Crăciun, 1957).

„A avea în noi simțirea care era în Iisus Hristos înseamnă, dragii mei, a urma toate cîte le-am auzit, le-am învățat și le-am primit de la El, toate „cîte sînt adevărate, cîte sînt cinstite, cîte sînt drepte, cîte sînt curate, cîte sînt iubite, cîte sînt cu nume bun, orice faptă bună și orice (lucru vrednic) de laudă“ (Fil. 4, 8). La o astfel de viață ne cheamă învierea lui Hristos, a cărei prăznuire o săvîrșim. Spre unele ca acestea ne cheamă și primăvara cu belșugul ei de lumină, frumusețe și voie bună, adică spre o viață nouă, împodobită de fapte alese“. (Pastorală de Paști, 1959).

Pe lângă învățăturile de credință, îndemnul practic sînt și ele numeroase.

„Venirea Fiului lui Dumnezeu pe pămînt în trup omenesc ca prunc, vrea să ne spună că Părintele ceresc așteaptă de la noi, faptele Sale, să ne întorcem cu tot dinadinsul la binecuvîntata și neprihănită stare de prunc și să rămînem în ea cu nesmintită statornicie. Căci, dragii mei, starea de prunc este starea de nevinovăție. Iar a fi nevinovat sau prunc înseamnă a asculta ca un prunc, a iubi ca un prunc, a fi deschis la inimă ca un prunc, a te feri de rele și de cei răi ca un prunc, a te lipi de ceea ce este bine ca un prunc, a te bucura de adevăratele și statornicile bucurii ale vieții cum se bucură pruncul.

Ascultarea de care a dat dovadă Domnul și Mîntuitorul nostru Iisus Hristos, se cade să ne fie pildă nouă, celor ce credem întru El. Pildă de ascultare a credinței, adică de învățătura Bisericii noastre dreptmăritoare ortodoxe răsăritene; pildă de ascultare de legiuirile noastre ocîrmuitoare bisericești și cetățenești și, nu mai puțin, pildă de stăruință în nădejdea că toate cîte le-a rînduit Dumnezeu pentru noi se vor împlini întru totul și la vremea de El sorocită“. (Pastorală de Crăciun, 1959).

„Întru aceasta vor cunoaște toți că sînteți ucenicii mei, de veți avea dragoste între voi“ (Ioan 13, 35). Fără această virtute, mai de preț decît credința, mai frumoasă decît nădejdea, mai cuceritoare decît înțelepciunea și mai tare decît moartea, nu avem dreptul nici să ne numim creștini, nici să așteptăm bună viațuire, nici să ne înfruptăm din ospățul cel duhovnicesc al Sfințelor Paști. Nici de Dumnezeu, nici de oameni nu ne putem apropia decît prin dragoste“. (Pastorală de Paști, 1941).

„Fiecare om sănătos și vîrstnic e dator să muncească — fie cu brațele, fie cu mintea. Desigur, în rîndul întii ca să-și cîștige pîinea cea de toate zilele pentru sine și pentru ai săi. Numai bolnavii, neputincioșii și pruncii sînt scutiți de această obligație.

Dar munca regulată aduce și alte foloase. Ea întărește trupul, înzdrăvenindu-i puterile; ferește mădularele omului de înfepenire și moliciune. Asta o face munca cea trupestă. Iar mintea prin lucrare își sporește și ea istețimea, după cum prin nelucrare ajunge să lincezească și să nu mai fie bună de nimic. Prin muncă promovăm propășirea obștească“. (Mergi la furnică,

art. în *Indrumătorul bisericesc* pe 1961).

Indemnurile pentru iubirea de Țară sînt și ele frecvente în scrisul înalt Prea Sfinției Sale.

„Nu există fiu al Bisericii care să nu fie în-suflețit de un viu patriotism, cînd vede cum poporul își făurește zi de zi o țară tot mai frumoasă, o viață tot mai luminoasă, o patrie tot mai puternică, mai bogată și mai îndăltă.

Urmînd pilda de jertfelnicie pentru popor a Mîntuitorului, a Sfințelor Apostoli și a Sfinților Părinți, ca și pilda strămoșilor noștri, noi cei de azi ne dăruim toate forțele pentru binele poporului pentru înflorire a Patriei“. (Sus să avem inimile, art. în rev. *Mitropolia Ardealului*, nr. 6—8, 1964).

Unificarea bisericească a credincioșilor români de pe platurile transilvănene este o cauză apropiată inimii I. P. Sf. Mitropolit Nicolae. Cu prilejul împlinirii unui deceniu de la reîntregirea noastră bisericească din 1948, înalt Prea Sfinția Sa scria: „Se împlinesc 10 ani de cînd trăiesc bucuria Psalmistului. „Cît de bine și frumos este cînd frații locuiesc împreună“ (Ps. 132, 1).

De zece ani trăim, din mila lui Dumnezeu, în bucuria reîntregirii unității noastre bisericești. Toți cei iubitori de Hristos și iubitori de Țară, preot sau mirean deopotrivă, s-au silit în tot timpul acestei, după îndemnul vorbeii din bătrîni: „Cele bune să s-adune, cele rele să se spele“. Asprile vieții dintre frați s-au tocit, gîlcevilor vieții de odinioară au amuțit, toată obștea lăudînd bunătatea Tatălui celui din ceruri...

Să ne înnoim legămîntul de a sta cu toată trezvia de pază, ca nimeni și nimic să nu mai fie în stare a ne clăii din credincioșia față de Sfința noastră Biserică Ortodoxă Română și față de Patria noastră scumpă“. (Toți într-un gînd să mărturisim, art. în rev. *Mitropolia Ardealului*, nr. 9—12, 1958).

Pacea cea mult dorită și pentru care luptă toate popoarele își are locul cuvenit și argumentație temeinică în scrisul I. P. Sf. Mitropolit Nicolae.

„Pacea pentru om e ceea ce e aerul, pîinea și apa pentru sănătatea lui. Propășirea în toate cele bune și folositoare oamenilor ca și popoarelor, nu e cu puțință decît sub domnia păcii și a bunei înțelegeri. În pace se zidește belșugul și înfloarește țara. Dar în vreme de pace se zidesc și oamenii întru cele dinăuntru ale lor: în iubirea frățească, în cultură, în știință, în tăria sufletului și în înțeleapta lui înaintare către tot ce este bun și frumos. Războiul, dimpotrivă, e moartea vieții. El înseamnă sărăcie, ologi și orbi, văduve și orfani, jale, deznădejde, scrum și ruine“. (Porunca cea mare: desarmare și încetarea experiențelor nucleare, art. în rev. *Mitropolia Ardealului*, nr. 3—6, 1962).

„De cînd e lumea lume, lăcomia n-a dus decît la pismă, la încrîncenare, la omor. De cînd e lumea lume dorul de stăpînire nedreaptă n-a dus decît la prigonirea altora.

Ci Dumnezeu n-a lăsat neamurile pămîntului ca să se ucidă întreolaltă ca dobitoacele cele fără de minte, nici ca neamurile mai tari să robească pe cele mai slabe, ci ca să se înțeleagă, să se iubească și să se ajute întreolaltă spre a-și zidi o viață fericită pe pămînt și spre a se învrednici de fericirea vieții celei veșnice“. (Pastorală de Paști, 1944).

„Prin multe părți ale țării noastre, cînd vă luați rămas bun, ziceți: „Pace bună!“ e o urare cuminte — și cu-nțeleș. Mai ales astăzi o înțelegem așa cum trebuie: „Pace bună“ vrem, pace trainică și de durată, pace dreaptă și adevărată, „pacea netulburată“ pe care o cerem de la Dumnezeu în rugăciunea pe care o rostim din ușile împărătești ale Sf. Altar“. (Pastorală la Învierea Domnului, 1964).

Găsim și minunate caracterizări ca acestea: „Se spune despre cîte un om că are inimă de aur. Ție-a drag să stai în preajma lui, că te-nșeninează, te mîngîie și te-nțerește și pe tine. Un asemenea om e o binecuvîntare pentru obștea în mijlocul căreia trăiește. El este vrăjmașul minciunii, al viclesugului, al întăritării, al ori-

„DESTOINIC SĂ INVEȚE“

(Urmare din pag. 3)

dea la formarea credinciosului în duhul care se desprinde și din cartea publicată în 1941 în Colecția „Cărțile Vremii“, sub acest titlu și care este o traducere a lucrării pastorului E. Fiedler.

Între 1940—1944 a dezvoltat o remarcabilă activitate misionară și culturală, vizitînd pe credincioșii nu numai din eparhia Clujului ci și pe cei din eparhia Maramureșului, a Orășii ș. a.

Pentru activitatea literară bogată și variată, Academia Română a ales cu unanimitate de voturi pe vlădica Clujului, Nicolae Colan.

Folosind cuvintele biblice, noi putem spune că ceea ce primul episcop al Clujului, N. Ivan, a sădit, vrednicul său urmaș, Nicolae Colan, a udat, iar Dumnezeu a făcut ca munca lor să rodească bogat în eparhia Clujului.

Pentru aceste vrednicii, cînd scaunul vlădicesc de la Sibiu a rămas vacant, pe urma plecării I. P. Sf. Mitropolit Iustin Moiescu, în fruntea Mitropoliei Moldovei, vlădica Clujului a fost ales Arhiepiscop al Arhidiecezei Sibiului și Mitropolit al Ardealului. I. P. Sf. Sa a continuat și aici aceeași activitate intensă pe care a dezvoltat-o și în eparhia Clujului, semănînd cu rîvnă sămînța roditoare a învățaturii dreptmăritoare și a iubirii de patrie și popor și îndrumînd Institutul Teologic de grad Universitar și publicațiile Centrului mitropolitan. Cuvintele rostite într-un moment solemn, ne lasă să înțelegem că vlădica Nicolae, în toată bună vremea a rămas legat de realitate. Astfel, legat de poporul român, vlădica Nicolae a promovat bunele relații cu cei de alt neam, căci — spunea înalt Prea Sfinția Sa — „deși națiunile vorbesc graiuri diferite, faptul acesta nu constituie o piedică de netrecut pentru înțelegerea întreolaltă...“.

Vlădica Ardealului s-a bucurat împreună cu poporul de vremile noi, care au deschis țării noastre zări de progres și mîrire, și a sprijinit cu căldură toate reformele menite să înlăture nedreptățile sociale, să zidească o viață nouă pentru poporul nostru, precum și acțiunea de-a statornici o pace dreaptă între popoare.

La împlinirea celor 30 de ani de activitate arhierescă a înalt Prea Sfințitului nostru Mitropolit Nicolae, descălii Institutului Teologic de grad Universitar din Sibiu, pe care l-a condus în trecut și-l conduce și în prezent cu înțelepciune și dragoste, exprimă omagiul lor de recunoștință pentru toată truda jertfelnică pe care a depus-o pentru binele Bisericii și în folosul Patriei, învățîndu-ne prin cuvînt și pildă pe toți, a împlini îndemnul Sf. Apostol Pavel: „Slujba ta fă-o deplin“, căci ea e slujire adusă lui Hristos și poporului, dragostei și păcii. S. Vlad

cărei porniri spre rău. Nu se gîndește decît la binele pe care l-ar putea face aproapelui său — cu cuvîntul sau cu fapta“. (Inima, art. în *Indrumătorul bisericesc* pe 1961).

Desigur, încă alte multe asemenea pasaje din cuvîntul scris al I. P. Sf. Mitropolit Nicolae puteau fi subliniate, spre învățătura noastră, în acest moment festiv, prilejuit de aniversarea a 30 de ani de arhierie al înalt Prea Sfinției Sale.

Mulțimea scrierilor Ierarhului cărturar mărturisește că înalt Prea Sfinția Sa a fructificat în-sutit talantul pe care l-a primit de la Dumnezeu, punîndu-l în slujba poporului și a Bisericii.

Diacon Gh. Papuc